Brassó, 1894. X. évfolyam, 164. szám. Szombat, október 27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . 3 „ — „
Negyed évre . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára 4 kr.
5 kapható a kiadóhivatalban és Gross G. hírlapügynökségében.
Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI LAP.

HIRDETÉSEK DÍJA:
3 hasábos garmond-sor v. annak helye 7 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésekért kedvezmény.
Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilttéri közlemény sora 15 kr.
Hirdetések és nyilttéri czikkek díja előre fizetendő.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

HIRDETÉSEK fogadtatnak: **Brassóban** a kiadóhivatalban Kolostor-utcza 26. sz. a. — **Budapesten**: Eckstein Bernát, Goldberger A. V., Mezei A., Schwarz Gy. — **Bécsben**: Danneberg J. Haasenstein és Vogler, Schalek Henrik. — **Berlinben**: Mosse Rudolf, **Frankfurtban**: Daube G. L. és Társa, — **Hamburgban**: Károly és Liebmann utcai hirdetési irodában.

Szerkesztő iroda,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.

Felelős szerkesztő:
Rozsondai János
főmunkatárs.
Dr. Létmányi Nándor.

Kiadóhivatal,
hová az előfizetési pénzek és hirdetési díjak küldendők:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.

A haldokló oroszlán.

(L.) Szomoru a természet. Rideg, kietlen a láthatá. Nem élénkíti sem a nyári időszak perzselő melege, sem a télnek fenséges hóleple. A bucsura legjobb idő. Nincs öröm a természetben, nincs benne vigasztalás, nincs benne kellem, kedvesség; rideg, kietlen a látóhatár. A bucsura legjobb idő! Csendes komorság fogja el az embereket. Megrázkodik benseőben, csüggetegen hullnak alá szárnyai, melyekkel vágyaival a magasba tör; nem bír fölemelkedni, nem tud kikötni a hón várt partra, ott jár-kel életének csolnakja a nyilt tengeren; sehol sem kinálkozik nyugvó pont, sehol jobb remény. A bucsura ez a legjobb idő.

A messze sivatag félelmetes alakja, az állatok királya, az oroszlán, melynek láttára megremegnek a sivatag és az öserdő lakói, halálos sebbel szivében, tehetetlenül ott fekszik odujában. Meg-megrázza hatalmas sörényét, tüzet szórnak szemei, melyek pillantásától messze elluzódtak a gyengébbek. Ma már nem félnek tőle, nem imponál ereje senkinek, és kik előbb féltek tőle, most sajnálják. Nem ellenség többé, kinek hatalma oly nagy, hogy maga fölött hatalmasabbat nem ismer. Szenvedő ő, kinek lelke közelebb áll az éghez, mint a földhöz; haldokló, kinek halálos sebe elröpíti a lelket oda, honnét nincs visszatérés. Rideg, kietlen a látóhatár. Bucsura a legjobb idő.

Az eddigi hírek nem engednek többé kétséget, hogy a fejedelmek leghatalmasabbika, de legszerencsétlenebbje: III. Sándor czár, végső napjait éli. Az orvosi tudomány, a gondos ápolás meghosszabbíthatják szenvedéseit, de nincs részére menekvés, a halál bekopogtatott nála: mennie kell.

Sándor czárnak, a mióta trónra lépett, nem volt nyugodt napja. Az abszolutizmust nem akarja, nem tudja már elszenvedni az orosz nép, és ha ezreket, százezreket deportáltak is — mint a czár életére veszélyes egyéneket — Szibériába, hogy az ólombányák fojtó légkörében vezekeljenek szabadságszeretetükért, emberi jogaik követeléséért: elfojtani a szabadságért való rajongást nem tudták. A czár élete folyton, szünet nélkül veszélyben forgott. Sokszor, ha gondokban átszenvedett éj után reggel íróasztalához közeledett, ott találta a mementót, mely kérte, figyelmeztette: adja meg 300 millió orosz alattvalónak az alkotmányt, az elhatározás szabadságát, melyet a mai kor gyermekei már nem nélkülözhetnek! Egy tollvonással boldoggá, megelégedettté tehette volna népét, visszaszerezhette volna saját lelki nyugalmát. Rideg, szivtelen maradt, mint a késő őszi idő. Nem férközött szivébe melegebb érzés, nem okult a multakon, nem félt tördöfestől, nem gyilkoló méregtől, mely utat talál a legkisebb hasadékon is, mely ellen hiába állítanak föl egy millióinyi testőrt, mikor nem tudja senki, nem-e lakozik a legmeghittebb emberben is ez a vissza nem fojtható, szabadságért való rajongás és nem-e akkor röpíti ki gyilkoló szilánkjait a halált hozó bomba, mikor az államgondoktól kifáradva, nyugalomra tér a nagy czár.

És még sem a hirtelen halál jut Sándor czárnak osztályrészül. Lassu, kinteli halállal fog kimúlni. Nem mérgezett tőr, se bomba nem vet véget életének. Mint más halandónak, betegséget kell végig szenvednie, míg megjön a megváltó halál, mely véget vet gondoknak, véget a fájdalomnak, véget a bűnak. Sokat vétett III. Sándor czár az emberiségnek. Nem férközött szivébe soha kegyelem, soha elnézés; más óhaja előtte meghallgatást soha nem talált. Rideg szivvel, minden emberi érzésből kivetközve, kikergette a zsidóságot Oroszországból, kik elveszítve vagyonukat, melyet elkoboztak tőlük, világgá mentek, hogy szivvel biró emberekhez forduljanak könyöradományokért; ki békülékenységről, engeszteléről soha tudni nem akart; ki elutasító volt magánéletében, mint a politikában; ki még a nyers erőszaktól sem riadt vissza, hogy a battenbergi herczeget megfoszsza trónjától, melyre őt a bolgár nép szeretete emelte; ki megszünt monarchiánk barátja lenni, mikor ez a gyönge Bulgariának fogta pártját — és mégis most szánakozva, rokonszenvvel pillant a művelt világ Livádia felé, hol Sándor czár élet-halál közt lebegve, utolsó napjait éli. Az emberekben emberi érzés lakozik. Míg Sándor czár trónján ülve, itélkezve felsőbb hatalommal, nem volt gyű-

TÁRCZA.

Nőri fotográfiák.

Első stádium.

Mázas Arabella jelenleg 26 éves nagyon büszke korára — (ritkaság egy nőnél!) no, de asszony s csoppet sem modern.

Születtése napjától egész menyegzőjéig közönséges meder en folyt élete; sok t olvasott, zongorázott. Megértem azonban azt sohse birta, hogy a férjiek hűtlenséget meg kell érezniö minden asszonynak.

Férjét forrón szerette s hat évi alatt egy olyan fekete felhőcske, a milyen az oklóm ni, som mutatkozott házasságt egén. Férje bajusza, szakálla, haja, szeme imponált neki, a ki felesége s még inkább a másét nagyon szerette. Érdeklődött nem csupán a maga, de a más neje iránt. — Elég jó jellemvonás, csak ne legyen káros.

Egy napon Arabella fontos fölfedezést tett. Észrevette, hogy férje megesalta. — Ribillió, kétségbeesés! Kevély és büszke létére nem ismerte a megbocsátást. Hogy birt volna megbocsátani annak, ki az ő szivét, azt a szivet, mely Károlyt annyira szerette szótszakitani képes volt? Sírt, könyei égettek, de nem gyógyitottak. Hiába bizonyitgatta férje, hogy hisz futhat az ember sok szoknya után, de elvégre is szeretni csak egyet szerethet. Vélni akar a nő.

Ekkor közbelép a rokonság. A házi perpatvarból olyan ügyes skandalum kerekedik ki, hogy a nagymama a lejét veszti, a nagypapa megbetegszik belé, szerencse, hogy bele nem hal s még azt is rebesgetik a gonosz nyelvek: Arabella válást ürtani fog a nővérének.

A mama is sir, az após és anyós fenyegetőzések s állítják, hogy ül nem élik ezt a botrányt. A néni, egy vidám özvegy, ki elég szellemes és ismeri az élet folyását, megértett a fiatalokkal, hogy a válás csoppet sem elegáns és sikes dolog.

Nem engedi tehát a vallási aktus megkezdését. De végre is Arabella nézete, hogy férje oldala mellett lehetetlen a megélés. De mikor neki határozott szándéka férjét elhagyni, u y s sinesenek gyermekei. Legalább semmiféle akadály nincs utjában. Visszatér tehát szüleihez, ott gyógyithatja a férje hűtlensége által okozott szivsebet.

S a világ rebesgetni kezdé:

„Szegény kis asszonyka! Ez a Mázas kiállhatatlan ember.“

Második stádium.

Mázas Arabella huszonkilencz éves. Szebb, mint valaha. Mikor még fiatalabb volt, kissé elhízott, de most formás, takaros. A bánat is levová nyitotta kissé. Kékes szeme, határozott magatartása nagyon kedvessé teszik.

Válása után egy évig él, mint valami apáca. Senki látogatását nem fogadja, senkit sem akar látni. Könyvei közé mélyed, lapozgatja partituráit, billegteti zongoráját, ez az összes mulatsága. Csak a kedves néni tud szivére beszélni. A néni szavai olyan hatással vannak reá, hogy kezdi ujra szeretni az életet. A második évben már valóztat életmódján, nagyobb sulyt fektet a toilettjére s hébe-hóba társaságokba is el-elvegyül.

Aztán pajzán, vig lesz. Kezdi magában mérlegelni, miért is vált el tulajdonképpen? Aztán arra a gondolatra jut, hogy nem is volt neki olyan rossz dolga férje mellett.

Özvegységének harmadik évében még lázasabb életkedv vett rajta erőt, boldogság után sóvárgott. Álmadozott sok mindenről. A könyvek untották de még nem kerültek a sutba. Érzékenyebb pillanatokban önmagától kérdé, hogy hát igazán ugy szerette ő férjét, mint a hogy gondolta.

A kedves, hamiskás néni mindig az oldala mellett állott; egy napon igy szólt:

— Ne gyötörd magad; élvézd az életet s boldog leszel.

A mint a harmadik év is véget ért, Arabella egy soirée-n volt; itt találkozott egy fiatal csinos emberrel, a ki feltünő módon mindig Arabellát kisérte figyelemmel. Pár hét alatt Arabella is

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

löltebb uralkodója a földnek, mint ő. Most megszünik a gyülölség, megszünik a bosszuvágy, — érzéssel, szánalommal szivében pillant mindenki Livádia felé, hol haldoklik az oroszlán, kinek megtört hatalma, kitől nem retteg már senki, kinek szemei már bágyadtan pillantanak. Most nem kell már félnie az elkeseredett alattvalók bosszuálló kezétől, és mikor e félelme megszünt, most nagyobb ur nálánál, a halál parancsol.

Haldoklik az oroszlán! Megrendülve áll a világ a haldokló ágyánál.

Belföld.

* *A főrendiház uj alelnöke.* A főrendiház okt. 25-én délelőtt, Szlávy József elnöklése alatt ülést tartott, a melyen Wekerle miniszterelnök átnyujtotta az uj alelnök kinevezését tudtul adó királyi kéziratot, mely szerint ő Felsége a király a magyar országgyülés további tartamára a főrendiháznak üresedésben lévő alelnöki állására vajai báró Vay Béla belső titkos tanácsost nevezte ki. A főrendiház állva hallgatta végig a királyi kéziratot s tudomásul vevén, kihirdetés végett a képviselőháznak küldi meg.

—

* *Az egyházpolitikai javaslatok szentesitése.* A szentesitésalá terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására az országgyülés két Házának házszabályaiban megállapitott bizottságnak Szlávy József főrendiházi elnök elnöklése alatt okt. 25-én ülés volt, melyen jelen voltak: a kormány részéről Eötvös Loránd br. vallás- és közoktatásügyi miniszter, a főrendiház részéről Gyulay Pál jegyző és Czorda Bódog előadó, a képviselőház részéről Molnár Antal és Josipovich Géza jegyzők és Sréter Alfred előadó. A bizottság, átvizsgálván a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslat végleges szövegét, azt a két Ház megállapodásával teljesen megegyezőnek találta s a törvényjavaslatot szentesités alá terjeszthetőnek jelentette ki. Ennek alapján a polgári házasságról és a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslatokat okt. 26 án legfelsőbb szentesités alá terjesztették.

—

* *A szászok és az egyházpolitika.* Bausznern Guidó képviselő e hó 20-án és 21-én tartotta beszámolóját Nagy-Sinken és Szent-Ágothán. A választók nagy lelkesedéssel hallgatták a beszámolót és egyhangulag bizalmat szavaztak képviselőjüknek. A szászok ez alkalomból a Bausznern képviselő beszédében felhozott érvek hatása alatt az ó-szász és Schulerius-egyházkerületi dékán inditványára egyhangulag nagy lelkesedéssel bizalmat szavaztak a Wekerle-kabinetnek.

Külföld.

* *Az orosz trónváltozás.* Egy Pétervárról érkezett jelentés szerint nagy aggodalmakat táplálnak ott a küszöbön álló trónváltozás miatt. Attól tartanak, hogy a trónváltozás belzavarokat fog előidézni. Tény, hogy a legfelsőbb udvari és katonai körökben nem csekély a száma azoknak, kik a trónörökössel nincsenek megelégedve, a mi Oroszországban nagyon szomoru következményeket vonhat maga után. Nincs kizárva, hogy abban a pillanatban, a melyben a trónutódlást kihirdetik, meglepő események fognak fölmerülni.

—

* *Az uj belga képviselőház* előreláthatólag mindjárt az elején érdekes, lehet, hogy izgalmas jeleneteket fog produkálni. A kormány legalább nagyon fél, hogy sok galibát fognak csinálni a szocziálisták. A király elnöklete alatt tartott minisztertanács a trónbeszéd szövegének megállapitásával foglalkozott, s a miniszterek közül többen ellenezték, hogy a király személyesen nyissa meg a kamarát, mert attól félnek, hogy a szocziálista képviselők sértegetni fogják a királyt. A király azonban megmarad a mellett, hogy személyesen nyitja meg az országgyülést. A kamarába beválasztott szocziálisták máris megállapodtak abban, hogy mindjárt az első ülésben köztársasági nyilatkozatot fognak felolvasni. A minisztertanács ülésén Burlet miniszterelnök benyujtotta a kormány lemondását, de a király a lemondást nem fogadta el.

A katholikus státus-gyülés

Kolozsvárt október 25 én váratlan csinynyel, felháboritó tüntetéssel végződött, melyet a bécsi nunciatura sikerülten rendezett. Mikor az igazgató-tanács jelentéseit letárgyalták és minthogy napirendre semmi sem volt kitüzve, a világi elem lassankint elszállingózott, sőt többen haza is utaztak.

Hat óra tájban minden le volt tárgyalva és éppen a jegyzőkönyv került sorra, midőn a hitelesités folyamán Ugron kétségbe vonta, hogy Jó ikának bizalmat szavaztak volna, mert ugymond, formaszerinti szavazás nem történt. Ekkor fölemelkedett Kis Bálint cs. kir. kamarás és egészen váratlanul inditványozta, hogy intézzen a státus gyülés a királyhoz föliratot melyben kifejezvén az egyházpolitikai javaslatoknak a katholikus vallásra káros hatását, kérje a királyt, hogy ne szentesitse a javaslatokat, mig a kath autonomia ügyében a kormány javaslatot be nem terjeszt.

Már a javaslat felolvasásánál feltünt, hogy a papok teljes számban vannak jelen Báró Szentkereszty György erőteljesen óvást emelt a javaslat tárgyalása ellen mely egyáltalán nem volt előkészitve. Ugron Gábor hevesen az autonomia mellett szólt egyuttal kárhozatosnak mondta az egyházpolitikai javaslatokat. Heppes táblai tanácselnök nem tartja megengedhetőnek a javaslat elfogadását és bizottság kiküldését kéri, mely másnap terjeszsze be véleményes jelentését.

Heves ellenmondás és kiáltozás keletkezett, a papoknak ez nem tetszett, mert ekkor csinyük nem sikerült volna. „Szavazzunk! Szavazzunk!“ kiáltások hallatszottak mindenfelé és követelő hangon. Farkas Lajos egyetemi tanár az au onom a érdekében kijelentette, hogy nem ellenzi ugyan a felirat intézését, de az egyházpolitikai javaslatoknak békét kell hagyni.

Látván a liberális elemek, hogy itt egyszerüen heczcz készül, többen már akkor a legnagyobb megbotránkozással elhagyták a termet, mikor a papok fülsiketitő zajjal szavazást követeltek. A püspök, kinek gyenge egészségi állapota őt az elnöklésre különben is képtelenné teszi, minden szabály ellei ére — mert inditványt a gyülés előtt 3 héttel kell benyujtani — elrendeli a szavazást.

45 pap és néhány világi, köztük Kis Bálint és Ugron Gábor, szavaztak a javaslat mellett, a javaslat ellen persze tulnyomóan csekély szám maradt. „Kérünk ellenpróbát!“ kiáltott ekkor gunyosan Ugron, mire a papok diadalmas kaczagással feleltek. A státus legtekintélyesebb liberális katholikusai, ugymint Albach Géza polgármester, Csiky Viktor, dr. Kornis gróf, Hepes Miklós, Haller Károly és még többen teljes felháborodással és elkeseredéssel hagyták ott a termet.

Ezután a püspök áldását adta a gyülekezetre, mely eloszlott Igy végződött a státus-gyülés egy „stiklivel“, mely mély felháborodást keltett a státus többségében és városszerte.

„P. H.“

A haldokló czár.

Sándor czár állapotáról Livádiában okt. 25-én délelőtt 11 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: „A czár keveset aludt és ma a szokott időben kelt föl. Étvágya változatlan. A daganat nem terjedt.“

A czár ereje napról-napra fogy; óra hoszszáig elüldögél támlás székében s annyi ereje nincsen, hogy fölemelkedhessék, minduntalan elalszik és mert az orvosok ezt aggasztó tünetnek mondják, nyomban felköltik.

A czár halála esetére mindent elrendezett, kiegészitette végrendeletét és több izben értekezett a trónörökössel, a kinek állitólag azt ajánlotta, hogy a kényesebb kérdéseket Bunge titkos tanácsossal, a minisztertanács elnökével, a czári házra vonatkozó kérdéseket pedig Mihály nagyherczeggel beszélje meg.

A czárné állapotáról is kedvezőtlen hirek keringenek. Állitólag a czárnét tolószéken naponkint csak néhányszor viszik a czár szobájába.

Este 8 órakor Sándor czár állapotáról a következő orvosi jelentést adták ki: „A nap folyamán se álmosság, se spasmatikus jelenségek nem mutatkoztak. Az étvágy kielégitő; a daganat nem terjedt.“

A Livádiából érkező orvosi jelentéseket az utczasarkokon plakátok utján közlik a néppel. A legmegbizhatóbb forrásból jelentik, hogy a kormányügyeket már négy nap óta a trónörökös nagyherczeg intézi.

Livádiából jelentik, hogy a czár lábaiból tegnap vizet csapoltak le, a mi pillanatnyi könnyebbülést okozott neki. Egyébként azonban a betegség kérlelhetetlenül fejlődik. Tegnap a mell üregéből is akartak vizet lecsapolni, a mi arra vall, hogy a vesebaj ujabban mellhártyagyuladással komplikálódott. Ez fölöttébb aggasztóvá teszi a beteg állapotát, mert akadályozza a lélegzést.

A czárevics esküvőjét elhalasztották. Az elhalasztás okáról két verzió van elterjedve; az egyik szerint a czár állapota annyira rosszra fordult, hogy a meggyült viz lecsapolása végett a lábakon és a mellen bevágásokat kellett tenni, csak hogy a czárnak megkönnyebbülést szerezzenek. Ily körülmények között természetesen szó sem lehetett arról, hogy az esküvőt csak legegyszerübb formájában is megtartsák. Más verzió szerint az esküvőt azért halasztották el, mert Alice herczegnő makacsul vonakodik az orthodox hitre való áttérésnél, melynek az esküvőt meg kell előznie, eddigi vallására az előirt átkot kimondani. Azonban lehet, hogy Livádiában tegnap a gyürüváltás szertartása megtörtént. Ez a — különben az egyházi esketéssel egybekötött, de ettől el is választható. — formaság pap jelenlétében történik és az eljegyzéssel egy jelentőségü.

Román dolgok.

A „Gazeta“ ugy találja, hogy a delegáczió ülései után a tulzó magyarok a nemzetiségi kérdésben ezt a jelszót adták ki: „Járjunk el nagy vigyázattal.“ Azóta ugy tesznek, mint a vasutállomások főnökei, a kik a „törékeny“ és „durranó“ eliratu málhákra ugyancsak ügyelnek. A mi el-

---

érdeklődni kezdett a fiatal ember iránt. Mi több azonban, a viszonyt megtudta a világ s rebesgeté:

— Minő könnyelmü a kis Mázas!

*

Harmadik stádium.

Arabella harmincz éves. A melancholia eltünt arczáról s helyette az élet öröme szántá reá vonásait. A főváros egyik legelegánsabb hölgye. Mindenki tiszteli, mondhatnám ünnepli. Nem lakik többé szülői oldala mellett, hanem kedves, szeretetreméltó nénikéjénél. Minden este, melyen Arabella ki nem megy sétálni, vizitel egy fiatal ember.

Ha véletlenül Arabellát körül fogják az emlékek, arra a gondolatra jut, hogy meg tudna férjének bocsátani . . .

Szegény fiatal . . . Hát mit vétett ellenem? Parancsolhat ő a szivének? A fő a szeretet; hisz a világ legfőbb öröme a szerelem.

Arabella kineveti önmagát s nem tudja fel fogni, hogy miért esett annyira kétségbe. mikor férjétől elvált. Egy napon igy szólt a néni hozzá:

— Valld meg Arabella, hogy nekem igazam volt, mikor nem akartam megengedni, hogy váljatok.

— Igazad volt! . . . Most már magam is azt mondom, jobb lett volna nem távozni az oldala mellől. Hisz tudod, a magános nőt annyira megszólják!

A néni mosolygott s nevetve válaszolta:

— Akkor mehetsz férjedhez vissza, a mikor neked tetszik. Tegnap szóltam vele az operában; kivánsága, reménye, hogy veled találkozzék. Együtt néztük a páholyból a „Fausztot“; tudod, édes, panaszkodott: nincs ki vezesse a háztartást, no meg . . . de hagyjuk. Tárt karokkal fog ő téged fogadni . . .

— Tanácsolod, hogy hozzá visszamenjek?

— A legőszintébben. Tudod, az élet sokkal komplikáltabb, mint mi hisszük s a férfiak sokkal hübbek, mint mi . . .

— — — — — — — — — — — —

Arabella visszatért férjéhez. A soirée-k rendezése kezdetét vette s egy napon bemutatta férjének azt a bizonyos embert, a kivel özvegysége alatt oly jó lábon állt. Arabella égett a boldogságtól . . .

A világ azonban ujra szájára vette Arabella nevét s mondá:

— Jól tette, hogy visszament; de okos fifikus asszonyka!

Forditotta: V.

Apróságok.

Számla.

— Mennyi már a számlám, orvos ur?

Még egy kis migrén, asszonyom, aztán éppen száz forint lesz.

—

Igaz.

Városi: Kedves gazduram, egész éjjel nem alhattam. Az ön kutyája folyton ugat.

Gazda: Hát kérem, nem is fogadtam fel a Bodrit opera-énekesnek!

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

törhetik, vagy szétrobbanhat, azzal nem jó kíméletlenül dobálni. A nemzetiségi kérdés is valóban olyan, a mely nagy elővigyázatot kiván azok részéről, a kik akarva, nem akarva, kell hogy foglalkozzanak vele. Erről győződtek meg most a magyar politikusok is" Itt elbeszéli a pénzügyi bizottságban történteket s azután igy folytatja: „Hieronymi csak egy pontban különbözött a többiek véleményétől. Azt hiszi, hogy nem szükséges az 1868-iki nemzetiségi törvény átvizsgálása, mely amugy is csak a papiron van s azt mondja, hogy a tulzók által kért intézkedéseket a reform törvényjavaslatban a nemzetiségek ellen föl lehet venni. Más szóval a magyarositási intézkedéseket a közoktatási és közigazgatási reformoknál meg lehet tenni és nem szükséges a nemzetiségi törvény átvizsgálásával a világot hasztalanul fellármázni. Ugy is elég zajt ütöttek a delegáczióban a fenyegetésekkel a román kérdésben. Igy tehát lassan és minden nagy zaj nélkül végződik a magyarositási kór és koronáziatik meg a „nemzeti egység".

Azonban semmit sem fog a tulzó magyarokon ez az elővigyázó taktika segiteni, a mit ezután akarnak folytatni. A kérdés sokkal fontosabb, hogysem valaha bárminő fogással mesterséges uton meg lehetne oldani. A nemzetiségi kérdés megoldásának csakis egy módja van és ez, — a mint a franczia kormány közlönye mondotta — az egységes állam elméletének elhagyása."

A „Tribuna" és a „Dreptatea" is ezen ügyről hoztak vezérczikket, de ezek már mérgesebbek. A „Tribuna" „Nihil novi", a „Dreptatea" „Hazafias összezavarások" alatt czikkeztek róla.

*

Hogyan dolgoznak a magyarositók?

A „Gazeta" kérdezi ezt és igy ir: „Erre a kérdésre a Dunántuli kultur-egylet adta meg nekünk a feleletet, a mely Széll Kálmán elnök javaslatára felhatalmazta Rákosi Jenő egyleti titkárt, hogy egyfelől a magyarlakta vidékeken képes könyveket oszszon szét, másfelől pedig dolgozzon ki a vándorkönyvtárak szervezésére tervezetet. Ime — folytatja a „Gazeta", — a mit mi nem akartunk megérteni, megértik ellenfeleink! Olyan sok izben felszólaltunk a vándorkönyvtárak szervezése érdekében, melyet a legalkalmasabb eszköznek tekintettünk arra, hogy népünknek olvasnivalót adjunk, de sajnos, azok, a kik ezt értékesitették, s ezért lelkesedtek, nem mi, hanem ellenfeleink voltak. Ezek, a mint látjuk, elfogadták az eszmét és meg fogják valósitni, hát mi ro mánok? Tovább gondolkodunk, ha vajjon megvalósitható-e avagy nem." Csak rajta!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A király Budapesten.** A király 25 én reggel külön udvari vonaton Gödöllőről a fővárosba érkezett. Délelőtt 10 órakor általános kihallgatást adott. Délután 2 órakor meglátogatta a Feszty Arpád-féle városligeti körképet. A bejáratnál Jókai Mór várta a királyt és bemutatta neki a két Fesztyt, mire a király felment a körkép terembe. Miután a körképet megszemlélte beirta nevét a vendégkönyvbe s kezet fogva Jókaival, Fesztyvel, igy szólott: Ez igazán sikerült, rendkivül szép müvészi alkotás." Az összegyült közönség viharos éljenzése közben ült aztán kocsira és elhajtatott Pestmegye székházába, hogy a nagyteremben elhelyezett s Benczurtól festett arczképét megtekintse. A vármegyeházából ő Felsége a nemzeti muzeumba hajtatott, hogy megnézze Munkácsy Mihály képét, a „Honfoglalás" t. Közel husz perczig nézte a képet s azután elismerését fejezte ki a nagyszerü alkotás iránt s köszönetet mondott az uraknak a kalauzolásért. Mikor a muzeumkertbe lejött, megtekintette Arany János szobrát is s az egybegyültek lelkes éljenzése közben elhajtatott. A Munkácsy-kép megtekintése után ő Felsége egyenesen a keleti pályaházba hajtatott s 3 óra 50 perczkor Gödöllőre utazott.

— **Kitüntetés.** Sterzi Antal ezredesnek és az 50. számu gyalogezred parancsnokának király ő Felsége a harmadik osztályu vaskoronarendet dij mentesen adományozta.

— **Kinevezés.** A sepsi szent-györgyi kir. járásbirósághoz dr. Csacsic Vladimir neveztetett ki járásbiróvá.

— **Mükedvelői előadás.** A brassói magyar protestáns jótékony nőegylet — mint már emlitettük — november hó 17-én mükedvelői előadást rendez, de a már előbb hirdetett „Proletárok" helyett „A szabin nők elrablása" czimü vigjáték fog előadatni. — Itt egyben ismételten megemlitjük azt is, hogy az iparos ifjak egylete jövő vasárnap, nov. 4-én szintén előadást fog rendezni, mely alkalommal szinre kerül Tóth Ede énekes népszinmüve „A kintornás család."

— **A brassói őszi vásár** tegnapelőtt és tegnap elég kedvező idő mellett folyt le, bár sok más tekintetben nem igen voltak sem vevők, sem eladók a vásárral megelégedve. S tekintve a szép idő daczára is lanyha sokadalmat, mintegy önkénytelenül merül fel a kérdés: vajjon az országos vásárok eltörlésének vagy korlátozásának előre vetődő árnyéka mögött valóban olyan rémes mumus lappang-e, a minőnek azt sokan állitják?..

— **Tüzet jelzett** tegnap délelőtt 9 óra felé a tanácsház toronyőre. A tüzet Derestyéről telefon utján jelentették be a városkapitányságnak s tüzoltó egyletünk gyorsan konszignáltatván, egy csapat kivonult a vész szinhelyére, de segiteni nem segithetett, mert egy faszin és egy házfödél már addig leégett. Miután a szükséges intézkedések a rendőrség részéről megtörténtek, a tüzoltók hazajöttek. Szerencse, hogy a borzasztó szél csak a tüz eloltása után következett, különben a még most is dühöngő viharban kiszámithatlan kárt szenvedtek volna Derestye lakosai, kiknek segitségére a pürkeczi tüzoltók nem igen siettek kirukkolni, a mit a szomszédok majd rovásra is irnak.

— **A brassói kerületi betegsegélyző pénztár** részéről Neustädter Győző elnök és Kopantsch Ödön pénztárnok a kerületi betegsegélyző pénztárak okt. 28—30-án Budapesten tartandó országos kongresszusára utaztak fel, hogy az ott folytatandó fontos tárgyalásokban résztvegyenek.

— **Hangverseny.** Holnap este az „Európa" szállodában a katonai zenekar hangversenyt rendez a következő müsorral: 1. Stritzko: „Bécsi erdei levegő", induló. 2. Thomas: Nyitány a „Raymond"-ból. 3 Ziehrer: „Bécsi báli fotográfiák", keringő. 4. Wagner R: Ábránd a „Lohengrin"-ből. 5. Kéler: „Velenczei szerenád", cavatina szárnykürtre. 6. Klein: „Mehádiai emlék". 7. Ochs: „Repülve jön kis madárka" (hires mesterek után) 8. Valverde: Egyveleg a „La gran via" cz. angol operettből. 9. Dvorák: „Szláv tánczok" (1 sz.) 10. Strausz: „Kis pihenő után" gyors polka. — Kezdete 8 órakor. Belépti dij 30 kr. — A müsor elég változatos, a mint látjuk, de kár, hogy csak 10 pontból áll, mert a 11-ik szám talán magyar darab lett volna, ha ugyan lett volna. No, majd máskor!

— **Brassó halandósága,** A városi orvos jelentése szerint az október hó 14 től 20-áig terjedő egy heti időközben 8 egyén halt el és pedig: 1 tüdővészben, 3 gyomorhurutban, 1 szerencsétlenség következtében, 3 pedig különféle betegségben; ennélfogva 1000 lélekre egy évben 12·6 haláleset jut, a mi nem is igen mondható nagynak.

— **Vasutasok fizetésjavitása.** A magyar államvasutak tisztviselőinek fizetésviszonyai tudvalevőleg a leggyakoriabb felszólalásokra és panaszokra adnak alkalmat. A fizetés legrendezetlenebb része a lakáspénz, a melynek megállapitása a rendes fizetés mellett nem állandó és ezenkivül aránytalan. A vasutasok panaszai e tekintetben részben orvosoltatni fognak, a mennyiben az államvasuti tisztviselők lakáspénzjárulékának minimális összege 300 forintra fog felemeltetni a jelenlegi 200 forint helyett. Minthogy azonban ennek az intézkedésnek csupán a kisebb tisztviselők látnák hasznát, megfelelő mértékben fog emelkedni a magasabb rangosztályu tisztviselők lakáspénze is. Ez az intézkedés a jövő év kezdetén lép életbe, de miután az államvasutaknál az utólagos fizetés rendszere divik, a tisztviselők csak február elején kapják meg az első fölemelt lakásilletéket.

— **A jövő évi pénzverés.** Az 1895. évben a pénzügyminiszter 53·10 millió korona értékben szándékozik érczpénzeket veretni és pedig: 1.950,000 drb huszkoronás aranypénzt, 10 millió drb egykoronás ezüst pénzt, 28 millió drb nikel tizfillérest, 60 millió drb bronz kétfillérest és 10 millió drb bronz egyfillérest. Az arany huszkoronásból 16 millió koronaérték az állam részére és 14 millió koronaérték magánosok, illetőleg az osztrák-magyar bank részére veretik ki.

— **A miniszterelnök sajtópöre.** Wekerle Sándor miniszterelnök nevében a királyi főügyészség rágalmazás miatt sajtópört inditott a Győrött megjelenő „Dunántul" czimü ujság ellen. Ez a lap ugyanis egy czikkében azzal vádolta a miniszterelnököt hogy a főrendiház több tagjára pressziót gyakorolt, másokat pedig igéretekkel akart megvesztegetni, hogy szavazzák meg a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot. A győri sajtóbiróság e pörben november 22-ére tüzte ki az esküdtszéki tárgyalást.

— **Moldovában az idei aratás** nagyon szegényesen ütött ki, csak negyed része az idei termésnek. A kézdi-vásárhelyi masinák meg fogják e ezt érezni?

— **Pénzhamisitó asszonyok.** Temesváron a rendőrség két asszonyt tartóztatott le, kik ólomczink-kanalakból huszfilléreseket öntöttek. Az öntéshez gipsz-formát használtak. Az egyik asszony Juga pinczér felesége, a ki pénzhamisitásért most is börtönben ül.

— **Fölmentett gyilkos.** A párisi esküdtek ismét fölmentettek egy gyilkost és a hallgatóság tapsolt. Massé Pál, a Bon Marché üzlet segédje volt a vádlott. Viszonyt folytatott Witlems Blanche nevü leánynyal, a ki minduntalan megcsalta, zsarolta, mig végre Massé, ki sokáig türte a leány szeszélyeit, szakitott vele. Blanche ekkor üldözni kezdte az ifjut, ki alig tudott tőle menekülni és már a rendőrséghez is fordult oltalomért. Mult julius hó 4-én Blanchenak mégis sikerült a fiatal embert egy szállodába csalni. Alig voltak a szobában, a leány elzárta az ajtót, azután Pálra vetette magát és össze-vissza karmolta. A fiatal ember ekkor dühében megfojtotta a leányt és azután önként jelentkezett a rendőrségnél. Az esküdtek nagyon megsajnálták a félénk modoru ifjut és kimondták, hogy tettét jogos védelemben követte el, tehát nem vétkes.

— **Egy gőzös elsülyedése.** Mint Helsingforsból jelentik, a finnlandi, „Sura" nevü nagy kereskedelmi gőzös Kukosaari mellett egy tengeralatti sziklába ütődött és elsülyedt. Hogy vajjon a személyzetnek sikerült-e megmenekülnie, még nem tudják.

— **Egy török leány szökése.** Belgrádból jelentik: Egy Pasia Fatica nevü 15 éves török-leány Pribolból (novibazári sandsák) a szerb határon át Usiczába szökött, hol a püspök által megkeresztelve, az Ivánka nevet kapta. A szülők azonban a leányt visszakövetelték s a hatóságok a leányt ellenkezése daczára az ottani török alkonzul intervencziója folytán a fennálló szerződések értelmében ki is adták.

Nyilttér.

(Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Köszönet-nyilvánitás.

Alirott mély hálával és elismeréssnl adózom **dr. Déry Heurik** orvos urnak azon lelkiismeretes és gondos gyógykezelésért, melyben 6 éves leánykámat részesitve, őt — midőn már más orvos erre nem vállalkozott — a difteritisz-betegségből kigyógyitotta s igy az életnek visszaadta, szülői örömére.

Midőn ezt nyilvánosságra hozni s köszönetemet kifejezni kedves kötelességemnek tartom, egyuttal meggyőződésem és lelkiismeretem szerint ajánlom az orvos urat minden szerető szülőnek.

Gölcs János, szabó segéd.

Nyilvános köszönet.

Alólirott a „**Bécsi biztositó-társaság**"-nak tüzkárom gyors és méltányos felvevéséért ezennel köszönetemet nyilvánitom.

Alsó-Csernáton, 1894. október hó 20-án.

Előttünk: **Bakcsi Boldizsár.**

Bodor Géza,
ref. lelkész.

Czirmai József,
tanitó.

Kiadótulajdonos:

A „Brassó" nyomdája.

Minden könyvkereskedés által megszerezhető a pályadijjal kitüntetett, 27-ik kiadásban megjelent mü:

A megzavart ideg- és nemi rendszerről.

Dr. MÜLLER egészségügyi tanácsostól.

Bérmentes megküldés boriték alatt 60 krért levélbélyegekben.

Bendt Eduard,
Braunschweig.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

VIGADÓI VENDÉGLŐ.

Alólirott tisztelettel ajánlja a nagyérdemü közönség figyelmébe

ebéd-bérletét

ismert jóságu és mérsékelt áru étkeire.

Mély tisztelettel

Lauritsch Manó,

vendéglős.

(253) 1—3

A cognac-fogyasztó közönségnek általános véleménye, hogy az „ELSŐ ALFÖLDI COGNAC-GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG" **16 kiállitason „első díjjal" kitüntetett különleges**ségei, nevezetesen:

BARACZK-COGNAC és BARACZK-SZESZ

felülmulhatlanul a legjobb s legegészségesebb italok.

Ezen italokra naponta számos diesérő és elismerő nyilatkozat érkezik a gyárhoz, melyek közül egyet itt közlünk:

Az Első Alföldi Cognac-gyár részvénytársaságnak

Kecskeméten.

A „baraczk-cognac" próbaküldemény kielégitett, jobb mint az összes hazai gyártmányok; e vidéken mindenkinek ajánlani fogom és már a napokban megrendelések intézetnek a gyárhoz.

1894. junius hó 6-án.

Krudy Gyula,

1848—49-iki honvédszázados, a szabolcsmegyei 1848—49-iki honvédegylet elnöke. *Nyiregyháza.*

KAPHATÓK:

Szentkereszty Dezsőnél, Déva.	Reisch A. urnál, Nagy-Szeben.
Zsember Gusztávnál, Piski.	Gürtler Gusztáv urnál, N.-Szeben.
Busi Amália urnőnél, Petroszény.	Schul Henrik urnál, Fogaras.
Riebl Albert urnál, Sászváros.	Vogel János „ „
Holitzer Ignácz urnál, Sászsáros.	Binder Frigyes urnál, Mediaş.
Pallós Gyula és Társánál, N.-Enyed.	Weiss Adolf „ „
Bisztricsányi Lajos urnál, „	Mühlstoffen Gusztáv, Erzsébetv.
Fodor Károly urnál, Balázsfalva.	Zacharias Gyula urnál, „ „
Klein Testvérek uraknál, Balázsfalva.	Nagy Péter urnál, Sz.-Keresztúr.
Stern és Lengyel uraknál, Balázsf.	Maebel Károly urnál, Sz.-Keresztúr.
Fügedi Bálint urnál, Sz.-Ujvár.	Salamon József urnál, Sz.-Udvarhely.
Id. Eszt-ger Gerő urnál, Sz.-Ujvár.	Pécsy Antal „ „
Szilágyi Ilda urnál, Dees.	ifj. Vákó József urnál, Brassó.
Kovrig és Fodor uraknál, Torda.	Spunberka Th. „ „
Lipovics Ferencz urnál „ „	Csutak Gyulánál, S.-Szt-György.
Karácsonyi Lajos „ „	Császár Sándor urnál, S.-Szt-György.
Lugosy Boldizsár „ „	Nagy Kálmán „ „
Nagy Albert „ „	Dósy János „ „
Flachbart Károly „ „	Thomas Henrik „ Besztercze.
Eszényi J. „ „	

252 (1—3)

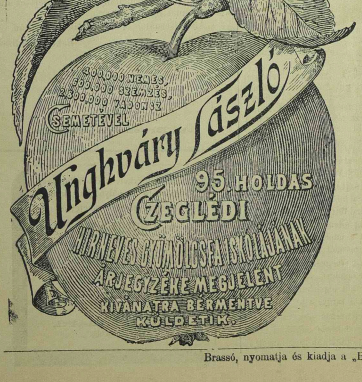

A kézdipolyáni „Venus-forrás"

a legkitünőbb egyénes, vasas és jódos ásványviz. Szerencsés vegyi összetételénél fogva **a legjobb gyógyhatásosabb** és rendkivüli nagy szénsavtartalma miatt

a világ legelső rangu élvezeti savanyuvize.

A legrosszabb borral is kellemes italt képez s igy nines többé rossz bor, de magára is a kontinens legkellemesebb estpős, üditő italt. A szomjuságtól lázas betegségek esetében is esodálatos módon csillapitja, és e tekintetben semmi más gyógyszerrel sem pótolható.

Az egyenlitő alatt is átszállitható, a nélkül, hogy bármely változást is szenvedne

Dr. Sinkovits Ignácz lovag, városi és kórházi főorvos, dr. Szentpétery Balint operateur és kórorvos, kitünő orvosi tekintélyek, gyógyhatására nézve a következőleg nyilatkoznak:

„A kézdipolyani Venus-forrás" gyógyvize kitünő sikerrel használható az emésztő, legzőszervek és a bélyeg hurutja, kezdődő gümőkór, gége-tüdőkór (skrofula), bajaknál (sápadás), golyva, vérszegénység (anaemia), köszvény, aranyeres bajaknál és emiatt kapott vérzés ellen.

Az emelyczet és a gyomorneuralgiás savanyuságtól megszünteti, a gyomor- és bélcsatornában keletkezett nyilakat feloldja. A gyomornak elviselhetőbb fokozza az étvágyat fejlesztő."

Az üzlet nagyobb mérvü kiterjesztése és szénsavsüritő-gyár berendezése végett társ keresetik, vagy esetleg **el is adatik.** Keresetik továbbá az ország minden részére és Romániára nézve is **raktáros** és egy kuczóivel rendelkező utazó is.

Megrendelhető a „Venus-viz" kisebb mennyiségben is a forrás bérlőjénél, Szabó Albertnél, Kézdi-Polyanban (u. p. Kézdi-Vásárhely), rendkivül olcsó árszámitás mellett.

Tisztelettel

Szabó Albert,

a forrás bérlője

Előnyös részletfizetésre!

Aradi Butor-Raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a helyi piaczon **Kapu-utcza 49. sz.** alatti házban az általános hirnévnek örvenő

Reinhardt Fülöp

aradi butorgyáros bizományi üzletét **Grünvald Albert** törvényszékilegbejegyzett czégem alatt nyilt üzletben fo ytatom.

Mintán **Reinhardt Fülöp** gyártmánya egész Magyarországon mint a legszolidabb és legizlésesebb kiviteli el van ismerve és üzletem dusan berendezett nagy választékkal el van látva és a legujabb styl szerint berendezve, felkérem n. é. közönséget, ugytalán szükségleteinél engem meglátogatni.

Minthogy Reinhardt Fülöp ur gyárának legjártasabb kárpitosát és disztitőjét a helyi piaczra rendelkezésemre bocsátotta, azon helyzetbe jutottam, hogy a **kárpitos, spalirozás** és **diszitési** szakmába vágó mindennemü megbizásoknak a legujabb styl szerint a legjutányosabb árakon eleget tehetek.

Ugyszintén nagy készletet tartok **képekben, olajfestményekben, tükrökben**, valamint **szalon** és **fuloszlopvegekben**, továbbá **butorszövetekben** a legujabb gyártmányokból gyári árakon.

Kitünő tisztelettel

Grünvald Albert.

1·96 13—*

Verseny nélküli árak!

Bodoki

MATILD-FORRÁS

különösön küttött szénsavban és szénsavas nátriumban rendkivül gazdag, kristálytiszta egyénes-vasas **savanyuviz.**

Első rangu aczél-forrás.

*A világforgalomban legfelségesebb, legolcsóbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetüen kezelt — **a maga nemében páratlan savanyuviz***

Legelegánsabb borviz.

Női bántalmaknál, a gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknél, páratlan hatásu gyógy-ital!

Egy literes üveg viz ára üvegcserélessel 5 krajczár.

Kapható:

Brassóban Weisz Mihály-utcza 12. szám alatt lévő raktárromban, továbbá minden ásványviz-kereskedésben és a vendéglőkben.

Tisztelettel

György József

a forrás kezelője,

Bodok. (Háromszékmegye.)

160 (51—100)

Brassó, nyomatja és kiadja a „Brassó" nyomdája — Grünfeld Vilmos.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hosszufalusi Máté ispán.

(Logofetulu Mateiu.)

— Elbeszélés. —

Irta **Pánczu János**. Forditotta a „Brassó“ részére **Koós Ferencz** kir. tanácsos, ny. tanfelügyelő.

(Folytatás.)

XI.

— És ön, logofet, azt hiszi, hogy én tréfálok? Nem, éppen nem. Ugy mondom, mint jó barátomnak, s ezt igen sokan tudják, de senki sem akarja, vagy nincs bátorsága, hogy neked megsugja. Maricza nem olyan leány, a milyennek lennie kellene, s aztán elvégre is nem lehet másképen. Ej, logofet, logofet, — folytatá, fejével bólintván — beh sokat tudnak a leányok! Ugy el tudják palástolni, hogy nem is képzelhetjük. Mindenki iránt barátságos, s a mint sóhajtozik, midőn mellette vagy, épp ugy sóhajtozik akkor is, midőn más mellett van. Ilyenek a leányok.

Máté logofet Radiczának ezen szavaival le volt sujta, nagyon zokon estek neki, később pedig nyugtalanság bujt csontjaiba. „Szóbeszéd lesz“, gondolá Máté egy pillanatra és ismét felvidult, de nem olyan öröm volt az, mint annak előtte, hanem remegéssel vegyült öröm, a mi elárulta igen nagy nyugtalanságát. Később pedig, midőn elgondolá, hogy mégis lehet valami igaz abból, a mit Radicza gyanit, gondolataiba mélyedett és zavarba jött.

— Te Radicza, — mondá nemsokára a logofet, — vigyázz magadra s gondold meg, mit beszélsz, mert ha kezemet üstöködre teszem, irgalomból megsiratlak. Ne rágalmazd Mariczát, mert ő ártatlan ... — Még akart mondani valamit, de elhallgatott s azon kis ablakra vetette szemeit, melyen át a korcsma előtti térre lehetett látni Miután pár perczig az ablakon kitekintett, elővette dohány-szelenczéjét, szivarra gyujtott és Radiczára tekintett, s a mint rátekintett, mosolyogni kezdett, mert azt hitte, hogy a nő csak tréfálkozott.

Radicza Mátéhoz közeledett és jobbkezével megsimitotta ennek haját.

— S no, logofet, — mondá — mi minden van a világon, s mi mindent nem hiszen az ember, mig elvégre, miután fejét a falba verte, megnyilnak szemei és meglátja, hogy mit cselekedett. Ugy bizony, logofet! — folytatá a nő, mialatt megrántotta székét és közelebb huzódott hozzá.

Máté, bár régóta ismerte e nőt, s bár sok vig napot töltött Radiczánál, ma nem szivesen látta ezt a közeledést, sőt, a mi több, mintha ma félt volna tőle.

A szép Radicza egyik kezével az asztalra támaszkodott s mintegy rézsutosan tekintett Mátéra, mialatt fejével bólintgatott.

— Ha tudnád, logofet, — mondá — hogy kicsoda az a Maricza, Isten bizony nem gondolkoznál sokáig, hanem elkotródnál mellőle. De te nem tudod ... — végzé beszédét, mialatt balkezével és fejével integetett, jelezni akarván ezzel, hogy sok szerencsétlenség fog a logofetra várakozni.

— Mit hadarsz annyit, Radicza? Ha tudsz valamit, mondd meg s ne botorkálj a sötétben. Mondd meg tisztán: mit hallottál, mit láttál? Ha pedig nem tudsz, takarodj mellőlem! — mondá Máté s gyöngéden meglökte kezével.

— Megyek, megyek, Máté — (ma legelőbb szólitotta nevén) mondá Radicza és betakarta arczát kezeivel, mert könnyei hullani kezdettek. — Megyek, — folytatá, levévén kezeit szemeiről — megyek, mert látom, hogy nem jól tettem, a mit tettem.

— Megállj, Radicza! — kezdé Máté — állj meg, ördögadta, s ne főzzél tovább engemet; megállj, ha mondom, s mondd, a mit mondani akarsz.

Azonban Radicza az ajtó felé indult, Máté pedig felugrott a székről s utána szaladott, megragadta kezét és szeme közé nézett.

— Jer, Radicza, — mondá — jer és ne haragudj reám.

— Jövök, logofetem — mondá Radicza könyező szemekkel, és mindketten visszafordultak, egy asztal mellé telepedtek s az ördöngös korcsmárosnő nem birván magán tovább uralkodni, Mátéhoz hajolt és megcsókolta.

Máté nevetett.

— Máté logofet, — mondá Radicza — megigéred, hogy nem veszed el Mariczát?

Máté vállat vont

— Tudom is én! — felelé — s aztán miért fogadjam fel ezt neked? — kérdezé Máté csodálkozva.

— Jó, jó, — tevé hozzá Radicza sóhajtva. — Ne fogadj fel nekem semmit; most már látom, hogy mit tartottál felőlem. — Halljad csak, logofet! — folytatá, szemeit megtörülvén — Eleftera kokona Petrache korcsmároshoz akarja adni Mariczát s te ezt ugy kerülgeted s nem mondod meg igazán, hogy mindent tudsz.

Máté elbámult és arcza kivörösödött.

— Igen, igen, logofet ... és Maricza ugrik örömében, hogy férjhez fog menni. Szó sincs róla, a korcsmáros nem nagyon töri magát utána, mert nem több, mint egy szolgáló, de Eleftera kokona érdekében történik. Elvégre is ... hagyjuk e dolgot abban; miért mondjam én neked ezeket, mikor téged annyira busitanak? Hagyjuk abban, — folytatá Radicza, fejével intvén — hagyjuk békével máskorra. Miért mondanék egyebeket is, a miket tudok? — mondá kis szünet után — miért, ha neked annyira rosszul esik? Miért mondjam tovább, hogy a mióta Manoil kokona, az a szép, ifju és jó lovagló, itt van, azóta nincs a szegény Mariczának nyugalma? Milyen paraszt! — tevé hozzá Radicza. — Azt hiszi, hogy ha egy kissé megcsipi, mindjárt nőül veszi. Ej ... — folytatni akará, de a logofet egy kegyetlen pillantása elhallgattatá.

— Mit csinál az urfi? — kérdé dühösen Máté.

— No no, ő is, mint más ember ... fiatal legény és vendégül jött a boérhoz. Vendég — tevé hozzá. — Alig öt napja, hogy itt van, és a falu összes leányait ismeri,

Máté hajában kezdé sétáltatni kezeit s vadul tekintett a korcsmárosnőre.

— Vigyázz magadra, Radicza! — mondá végül a logofet, nehezen vontatva és tagolva, s haragosan eltünt.

*

A logofet este nem hált, mint rendesen, a tanyán, hanem egy szalmakazalra mászott s ugy beletakarózott, hogy csak a feje és melle látszott ki. A tiszta eget szemlélte, mely tele volt csillagokkal, s Mariczáról gondolkozott. Néhány perczre kedvetlenség lepte meg és azon igyekezett, hogy más irányt adjon gondolatainak, de erre nem volt képes. Néha azt a kérdést tette fel önmagának, hogy miért vannak teremtve a csillagok s mit használnak azok nekünk? Mindezek daczára, midőn ott pihent és felelni nem tudott, ismét bánatba merült, s a gyanu annyira gyötörte, hogy nem volt többé nyugalma Hánykolódott a szalmában, s olyan fekvést igyekezett találni, mely alkalmasabb lenne az alvásra, s a mint megfordult, egy távolról villogó fényt pillantott meg.

Abban a faluban volt, a hol a boér lakott, sőt épen a boér házában volt, és a mint a villám sebességével méregette fejében a távolságot, arról győződött meg, hogy ama világosság épen abban a házacskában van, a melyben Maricza rendesen tartózkodott.

Ismét hanyatt fordult és Mariczáról gondolkozott, de mégis igen nyugtalan volt. Elővette zsebóráját s ismét eltette. „Hány az óra?“ — kérdezé önmagától és zsebóráját ismét elővette, s csak most, másodizben, vette észre, hogy elmult 12 óra. Ismét balra fordult és a faluban lévő világosság felé tekintett, mely egyetlen volt ott, s ugy tünt fel előtte, mint valami elsőrendü csillag. Jól esett neki ez a világosság; örvendett, mint a tengerész, a ki a kiállott vihar után az égen egy csillagfényt pillant meg. Nem hitte, hogy Radicza meggyőződésből beszélt volna; nem hitte, hogy Maricza képes lenne elkövetni azt, a mit Radicza beszélt felőle.

A boldogság érzete áradt el keblében, midőn azt a világosságot megpillantotta, s minél tovább nézte azt, annál inkább növekedett boldogsága is, mert szellemileg látta Mariczát, a mint ott áll gondolataiba mélyedve és sirva; ugy tetszett neki, mintha hallana valamit s mintha az ő siró szavait hallaná. Hirtelen fölkelt mert szinte elszenderült, s a mint ott állott, mind a falu felé nézett, mind csak azon világosság felé, de most már nem tett olyan hatást reá, mint annak előtte, sőt ellenkezőleg. Ismét a szalmára vágta magát; megpróbálta, hogy aludjék, de nem tudott.

Egész éjen át izgatott volt. Alig szenderedett el egy kissé, alig kezdett álmodni, ujból fölkelt, s valahányszor fölkelt, elkeseredettsége mindig nagyobbodott.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Rang és mód.** A nagymihályi rendőrség elhatározta, hogy sztrájkolni fog, mert oly csekély a fizetése, hogy abból megélni nem lehet. A rendőrök másnap már el sem mentek a városházra. Mikor ezt meghallotta a rendőrtanácsos, magához hivatta a rendőröket és ezt mondta nekik: „Belátom, hogy kérésük jogos és ennélfogva én is méltányos leszek. Mivel pénzt nem adhatok, kinevezem önöket, mindnyájukat, káplárokká.“ És a rendőrök megköszönték a rendőrtanácsos jóindulatát és abbahagyták a sztrájkot.

— **Leleplezett csoda.** Egy nápolyi kis kápolnában egy olajnyomat függött, mely szent Annát ábrázolta. A szent mellén egyszerre valami fehér fény jelent meg, mely láthatólag liliom-alakká nőtte ki magát. Ez a hir persze gyorsan elterjedt, s megkezdődött a kápolnába a népvándorlás. Mindenfelől özönlöttek a hivők, s nagy volt a sirásrivás és jajgatás, mint a hogy ez már szokás Nápolyban hasonló alkalmakkor. Végre a rendőrségnek kellett közbelépni. Az olajnyomatot levették s kitünt, hogy a csodálatos liliom nem egyéb, mint penész képződmény.

— **A Pétervár-Moszkvai vasut** egészen egyenes irányban 400 klmétert halad, a nélkül, hogy kanyarodások által a közelben fekvő helységeket tekintetbe vegye. Keletkezéséről következő anekdóta maradt fenn: Miklós czár fülébez jutott, hogy a vasutvonal felállitásával megbizott hivatalnokok megvesztegetve rászánták magukat, a vonal kijelölt irányát megváltoztatni. Midőn erre minisztere a térképet elébe tette, az összes oroszok uralkodója vonalzóval Pétervár és Moszkva között egy egyenes vonalat húzott és mondá: „Igy fogják a vasutat épiteni!“ — **É**s tényleg ugy lett épitve.

— **Egy atya, ki fiát nem ismeri.** Lafontaine, a hires franczia meseköltő igen szórakozott volt. Egykor meglátogatta Doctor Dupint és midőn mindketten a házból kiléptek, Lafontaine fia jött eléjökbe, ki szintén Dupint akarta meglátogatni. Utóbbi szobájára utasitá, azzal a megjegyzéssel, hogy atyját egy darabig el akarja kisérni Alig távozott el a fiatal Lafontaine, midőn a költő kérdé: „Ki ez a fiatal ember?“ — „Hogyan, ön saját fiát sem ismeri többé?“ felelt Dupin csodálkozva. Lafontaine mély gondolkozásba merült és azután viszonzá: „Igen, igen, nekem is ugy tetszett, mintha már valaha láttam volna.“

Apróságok.

A hal.

Egy társaságban egy jó kedvü ur 100 forintot igér annak, a ki állati hangot legjobban utánoz. Erre mindenfelől ugatás, miakolás, bőgés, zümmögés stb. hallatszik. Végre előáll a társaság egy tagja s vagy két perczig mélyen hallgat.

— Ugy, — szól végre — ez volt a hal. Általános derültség közt nyerte meg a 100 forintot.

—

Derék állat.

Az erdész dicséri kutyáját:

— Minden nap maga ment a mészároshoz husért. A pénz ott volt a kosarában és ugy hozta a hust. Sohasem hiányzott belőle. Egyszer aztán, mikor a rostélyost kerestem, hát csak egy nagy pontyot találtam a kosárban. Eleinte nem értettem a dolgot, de aztán kitünt, hogy bőjt nap volt és az okos állat nem ment a mészároshoz, hanem a halpiaczra... Kár, hogy a szegény Hektor már megdöglött.

—

Mindenre akad.

A házasságközvetitőhöz fordul a hajadon, kit az ügynök minden jóval biztat. A leány végre azzal rukkol ki, hogy:

— Megvallom, hetven éves anyám is velem van.

A közvetitő felkiált:

— Ne féljen, annak is találunk valamit!

—

Czélzás.

Hölgy: Jaj be hideg ennek a templomnak a kövezete. A lábaim már egészen átfáztak.

Ur: Mennyire sajnálom, hogy nem vagyok varázsló mert akkor rögtön átalakulnék tigrissé s a bőrömet a nagysád lábai alá raknám.

Hölgy: Mire való arra a tigrisbőr, én megelégedném birkabőrrel is.

—

Jó kivánság.

Földmüves: (a feleségéhez). Mit gondolsz öreg, ugy-e okosan tettem, hogy az életemet 1000 forintra biztositottam?

Asszony: Bizony okosan! De hátha már a pénz is meg volna, az volna csak jó?

—

Olcsóbb.

Anya: Anna ma szinházba szeretne menni.

Atya: Nem lesz tanácsos. Szomorujátékot adnak és az őt felizgatja. Majd egész éjjel sirni fog.

Anya: De ha megtagadod tőle, szintén sir majd.

Atya: No, de az legalább olcsóbb sirás lesz.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

1893—94-iki

termelési évad.

Budapest vidéki m. kir. pénzügyigazgató ság.

67642.
X. 1894.

Gróf KEGLEVICH ISTVÁN utódai

budafoki cognac- és borszeszgyáros czégnek.

Kérelmére a budafoki cognac-gyárban az 1893—94. termelési évadban feldolgozott bormennyiségről és a fizetett szeszadóról szerkesztett kimutatás mellékelve kiadatik.

Budapest, 1894. aug. 14.

Fináczy m. p.

Kimutatás.

A Budafokon lévő Gróf Keglevich István utódai cognac-gyára által az 1893—94. termelési évadban feldolgozott bormennyiség:

összegezve 1.195,780 liter.

Ez után fizetett termelési adó

összegezve: 12.555 frt 69 kr.

Budafokon, M. kir. pénzügyőri szakasz

1894. aug. 9.

Gurszky Rezső, szemlesz.

Nyilvánosság elé **csakis mi** hoztunk tevékenységünkről hivatalos adatokat; ezzel **ismételten** bizonyítékát akarjuk adni ama körülménynek, hogy cognacunk **megbízhatóság** tekintetében lelülmul minden más gyártmányt. Tekintetbe véve, hogy gyárunk 1882-ben alapíttatott és az

* és * * cognac 1885. és 1886 ban,
* * * „ 1888-ban,
* * * * „ 1891-ben

hozatott általunk forgalomba, méltányos ama bizalom, mely gyártmányunkba helyeztetik.

A fentiek által bizonyítékát adjuk, mily **kiváló szoliditással dolgozik** gyárunk, és elvárjuk, hogy a fogyasztó közönség, **mint**

megbízható és kiváló

jó cognacra súlyt fektet, a kizárólag **diszokleveleket** kitüntetett és **mindenütt** kapható

Gróf Keglevich István

cognac-ot

fogja vásárolni.

Gróf KEGLEVICH ISTVÁN utódai promontori cognac- és 234 (2—5) borszeszgyár igazgatósága.

Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben** a privát megrendelok lakására közvetlenül szállít: *fekete, fehér és szines selyemszöveteket* méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér- és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damaszolt stb. (mintegy 240 különböző minőségés 2000 különböző szín- s árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba czímzett levelekre 10 kros és levelezlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

---

154 (1—30) **Összes anyagszerek**

házi sürgönyökhöz és telefonhoz.

Teljes házi sürgönyök száraz teloppel 6 frt. Közönséges házi sürgöny 4 frt. Házi mikrophon darabonkint 9 frt. Teljes villámhárító-berendezés 20 frttól feljebb. Izzó lámpák, accumulatorok, száraz elemek, indukczios készülék szolid és elegáns kivitelben, a legolcsóbb árakon.

W. Josef Neumann

elektro-technikai telepe

Wien IV., Starhemberggasse 4. sz.

Villamos

pillanat-világítás

hálószobák, pinczék, padlások, árnyékszékek, tűzveszélyes helyiségek számára, galván-elemekkel; igen praktikus és tartós.

Árjegyzék ingyen. Árjegyzék ingyen.

Tisztelettel kivánom a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az 1867 óta fennálló

hangszerépitő üzletemet

a Fekete-utcza 2. szám alatti szőgletházba helyeztem át. Bejárat **Felső villa-utca 8 s.**

Zongora-hangolást, bőrözést és más nagyobb javitást minden időben pontosan teljesitek, s a további kegyes pártfogást tisztelettel kérem.

Nagy József,

zongora-, harmonium-, hegedü- és orgona-épitő művész.

(227) 4—6

Kászon-Impér-Altiz

FEHÉRKŐI

a Répáti szomszédforrása

gyógy- és égvényes savanyuviz,

hason jellemű, sőt szénsavban dusabb

és főalkatrészei következtében igen kitűnő és kellemes **ital** tisztán is élvezni, és gyógyhatása gyomor-, vese- és májbajokra, ugyszintén már létező májfoltok eltávolitására biztos sikert tanusitott.

Mint legdusabb szénsavtartalmu viz, borsavanynak minden borhoz tökéletesen megfelel s megjegyzendő, hogy ivásra határozottan kellemesebb, ha kevesebb bor és több viz vegyittetik.

A viz ára literenként 6 kr., ládákban per 50 üveg 2 frt 50 kr.

Főraktár Brassóban

Ó-Brassó, 1. szám alatt a Márk-féle házban.

Ládáinkat a főraktáron kivül *a sörgyárakban*, *Wagner* kereskedésében, a főpiaczon és *Hart Károlynál* Ó-Brassóban is megrendelhető. — **Üvegeinket** a város minden részében, elsőrendű szálloldákban, bormérésekben, továbbá kereskedésekben kapható, u. m. Ó-Brassóban *Nicolmeszes*, *Geisberger* és *Stugel*; a Lőpiaczon *Zorf*; a Csengepiaczon *Nagelschmied*, az alsó Vár-utczában *Nöbelh*, a Nagy-Kapu-utczában *Knap*, a Kis-Bolonyában *Szekely*, a Vasututczában *Hartmann* üzletében kapható.

A kezelőség

Valódi

FERENCZ-

pálinka (sószborszesz),

Vértes gyógyszer.

használatban a leghatásosabb feltétlen tisztaság, szivtevékenység **kűlön**, mint belső használatra minden betegségben legjobban alkalmas, kitűnő sikerrel szaggatottak **köszvény-csuz, meghűlések, tagszaggatás ellen, hamulások, scamobnál, gyulladás** és **ödémák**, tyúkszem, **sebek, égési sebek, bőrkiütés, csalánkiütés, szerfájás, belcsiny, gyomor görcs, rossz-szaglás, fejfájás, hasmenés** stb. ellen. Utánzó czégek a mellékelt névjegyzet. Ára egy 1 és 2 **korona.** A nagy üveg franco. Kapható a gyógyszertárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésben, valamint közvetlen: 3288

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson, sz.

Raktár: Brassóban: Roth Viktor, Kellemen F., Jekelius N., Kugler Ed., Klein V. gyógysz. Főraktár Budapesten: Török J. gyógysz., Király-utcza. Bécsben: Alte k. k. Feld-Apotheke, Stefansplatz Észak- és Közép-Németország részére: Dr. Mylius, Engel-Apotheke, Lipcse; Dél-Németország részére: St. Ära Hof-Apotheke, Augsburg

---

HIRDETÉSEK

fölvétetnek

a kiadó-hivatalban.

Adler L. Jakab

bank- és váltóüzlete

BRASSÓ, **Virág-utcza 1. szám.** || **NAGY-SZEBEN,** **Fő tér 1. szám.**

ajánlja szolgálatait mindennemű bankügyleti szakmába vágó müveletekre ugymint **arany- és ezüstpénzek, külföldi pénznemek, sorsjegyek, belföldi és külföldi értékpapirok, részvények, zálogleveleknek, kötvények stb. napi árfolyam szerint vétel és eladásra.**

ELŐLEGET

mindennemű **sorsjegyekre, állampapirokra, érczpénzekre határozott időtartamra** vagy folyó számlára 85—90%-ayi kölcsönöz legmérsékeltebb kamatláb mellett.

Szelvények jutalék nélküli beváltását,

nyeremények és kisorsolt értékpapirok legolcsóbb leszámitolását:

valamint utalványok gyors és pontos behajtását és átutalását

eszközli, ugymint

Cheques-eket

különös megkönnyitésére és előnyére azon szülőknek, kiknek gyermekei külföldon tanulnak) minden hel és külföldi bankpiaczokra szigorunak a **napi árfolyamok** szerint kiállit.

Értéktőzsdei forgalmat

eszközöl minden értéktőzsdén legjutányosabb feltételek mellett.

Tőke elhelyezőknek,

kik tőkéjüket jól jövedelmező értékpapirokban elhelyezni, vagy azokat jövedelmezőbb értékekkel szemben becserélni óhajtják, komoly és megbízható szaktanácsokat nyujt.

PÉNZBETÉTEKET

ugy **folyó számlára,** valamint **jutalékmentes** girószámlára legjutányosabb feltételek mellett elfogad.

Minden **zálogleveleimüek,** melyek különösen alkalmasak, tetszés szerinti összegekben kaphatók és mint szolidak és biztosabbak ajánlatnak.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

3½% 4% 5% zálogleveleit és jutalékkal a

nagybecsű ált. takarékpenztár, ugyszintén az általános takarékpénztár és földhitelintézet zálogleveleit.

Értesitések és felvilágositások készséggel és a legkimeritőbben díjtalanul adatnak és vidéki megbizások is legelkisimeretesebben a legjutányosabban teljesittetnek.

136 (24—50)

Igérvények minden hazashoz.

Sorsjegyek hazaimnak megvizsgálása ingyen.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.